

BÚP SEN XANH – CUỐN SÁCH TÔI YÊU

Tôi biết đến tác phẩm “Búp sen xanh” của nhà văn Sơn Tùng từ khi đang còn học lớp 12. Ngày đó, trong một tiết Ngữ văn, cô phân tích “Bài ca chúc tết thanh niên” của cụ Phan Bội Châu. Trong lúc giới thiệu về Phan Bội Châu thì cô có nhắc đến câu sấm của Trạng Trình, Nguyễn Bình Khiêm, Bò Đái thất thanh, Nam Đàn sinh thánh. Ở Nghệ An, Hà Tĩnh những năm đầu thế kỉ 20, người ta cứ tưởng câu Nam Đàn sinh thánh là nói về Phan Bội Châu. Nhưng chính Phan Bội Châu đã tiên đoán: “Nếu Nam Đàn có thánh thật thì chính là ông Nguyễn Ái Quốc chứ không ai khác”. Cô bảo rằng muốn hiểu rõ hơn về cuộc gặp gỡ giữa Phan Bội Châu và Bác Hồ thì hãy tìm cuốn “Búp sen xanh” mà đọc.

Sau này, trong một lần đi thực tập ở Bình Phước, tôi có ghé vào hiệu sách ở Đồng Xoài và mua được cuốn “Búp sen xanh” của nhà văn Sơn Tùng. Sách được Nhà xuất bản Kim Đồng xuất bản năm 2005, in 6.000 bản – Khổ 12,5 x 20.5 cm. Sách dày 367 trang.

Đây là một cuốn tiểu thuyết lịch sử được nhà văn Sơn Tùng dày công nghiên cứu và chấp bút từ năm 1948 đến năm 1980. Sách kể về cuộc đời Chủ tịch Hồ Chí Minh, từ khi lọt lòng cho đến khi rời Bến Nhà Rồng, ra đi tìm đường cứu nước. Nội dung cuốn sách được chia làm ba phần.

Phần Một nói về thời thơ ấu của Bác Hồ. Trong phần này, tôi ấn tượng nhất với đoạn kể về việc cậu bé Nguyễn Sinh Côn mới 5 tuổi đã phải đi bộ cùng mẹ cha và anh trai, nửa tháng trời, từ Nghệ An vào Huế. Càng đọc tôi càng hiểu và thương cho người dân Việt Nam những năm cuối thế kỉ 19 đầu thế kỉ 20. Và rồi người đọc sẽ không khỏi thổn thức, nghẹn ngào, khi đọc đến đoạn tác giả kể về việc Nguyễn Sinh Côn mới mười tuổi đã phải thay cha và anh chăm sóc mẹ mới sinh em nhỏ. Trong những ngày giáp tết, người ta hớn hở vì được sắm sửa chuẩn bị đi chơi tết thì Côn phải chứng kiến sự ra đi mãi mãi của người mẹ muôn vàn kính yêu của mình. Bà Hoàng Thị Loan qua đời khi mới bước vào tuổi 33. Để lại hai anh em mồ côi giữa kinh thành xa lạ không có lấy một người họ hàng thân thích. Một mình Côn phải dỗ em nhỏ mới sinh, trong khi anh và cha chưa về. Sau ngày mẹ và em mất, Côn theo anh và cha trở về quê ngoại... Tại đây, có lần, Côn đã trêu đàn chó săn đang nằm trên sân của nhà hàng xóm và bị người ta sang mắng vồn. Côn đã bị cha phạt mỗi bữa ăn bớt một bát cơm, ăn xong phải đi lật phân bò; về tắm rửa xong thì viết hai chữ Nhân cách đủ năm mươi lần thì mới được ăn cơm tối. Côn phải làm điều đó trong bảy ngày. Ông Nguyễn Sinh Sắc được cụ Hoàng Xuân Đường nuôi dạy rất đúng chuẩn mực, nề nếp con nhà gia giáo. Để rồi sau này, chính ông Nguyễn Sinh Sắc đã nuôi dạy ba người con của mình một cách rất thận trọng và rất nghiêm khắc. Đọc sách, ta sẽ thấy thêm rằng Nguyễn Sinh Côn còn được đắm mình trong những làn điệu dân ca, những câu tục ngữ và những câu Kiều từ bà, mẹ và dì An của mình. Để đến mãi sau này, trước lúc đi xa vào cõi vĩnh hằng, Bác đã dặn lại với nhân dân, đất nước: “Rằng đã yêu Tổ quốc mình, càng yêu tha thiết những khúc hát dân ca” - (“Lời Bác dặn trước lúc đi xa”- Trần Hoàn).

Phần thứ Hai có tên là “Thời niên thiếu”. Phần này kể về việc Nguyễn Sinh Côn trở vào Huế lần thứ hai. Lúc này, Người đã đổi tên là Nguyễn Tất Thành. Và bắt đầu học tiếng Pháp và tiếng quốc ngữ. Đây là thời gian mà Nguyễn Tất Thành tìm hiểu những tác phẩm văn học nổi tiếng của Pháp: “Không gia đình”, “Những người khốn khổ”,... Để rồi nung nấu trong lòng ý định phải tìm con đường cứu nước, cứu dân. Đọc đến phần này, ta sẽ bắt gặp sự gửi gắm, trao truyền hoài bão, lý tưởng giữa hai thế hệ: thế hệ của cụ Nguyễn Sinh Sắc, Phan Bội Châu, Phan Chu Trinh nung nấu trong tim khát vọng cứu nước, cứu dân nhưng khát vọng không thành. Và trách nhiệm đó được đặt lên đôi vai nhỏ bé của Nguyễn Tất Thành. Mỗi lần đi tìm cha, Nguyễn Tất Thành đều bị ông Nguyễn Sinh Sắc quở trách: “Nước mất, con không lo đi tìm nước. Đi tìm cha làm gì?”.

Phần thứ Ba có tên là “Tuổi hai mươi”. Phần này kể về việc Nguyễn Tất Thành tìm cách vào Sài Gòn. Lúc này, Bác đã đổi tên thành Nguyễn Văn Ba. Đến Sài Gòn, anh Ba nhận thấy rõ ràng hơn, ý đồ xâm lược và muốn biến nước ta thành thuộc địa của thực dân Pháp. Anh đã phân tích cho người bạn của mình là Tư Lê hiểu rõ bản

chất thực dân của đế quốc Pháp khi xây dựng nhà thờ để gom phần linh hồn của dân ta, xây dựng tòa án để trừng phạt thể xác dân mình, xây dựng dinh thống đốc là nơi đầu não của bộ máy cai trị. Tại đây, anh gặp lại người bạn thân hồi còn học ở Huế là Diệp Văn Kỳ. Kỳ đã khuyên anh Ba nên lấy vợ. Anh Ba đã thẳng thắn trả lời rằng lấy vợ thì phải lo lắng cho người ta, phải làm tròn bổn phận của người chồng. Chứ bắt người ta thay mình gánh vác việc gia đình để mình tự do bay nhảy thì thật là dã man. Anh Ba cũng nói, cha anh mong muốn anh đi xa, làm nên việc ích nước, lợi nhà. Người không ưa con cái bằng lòng với cuộc sống nhỏ hẹp. Cũng chính vì điều đó mà Nguyễn Văn Ba đã lên tàu, ra đi tìm đường cứu nước. Người thanh niên ấy đã đi sang Phương Tây, với đôi bàn tay trắng, một cái đầu lạnh và một quả tim nóng bỏng tình yêu thương dành cho dân tộc. Anh quyết tìm ra con đường giải phóng khỏi kiếp làm than, nô lệ cho dân tộc mình...

Thế hệ trẻ Việt Nam, hôm nay, muốn xây dựng đất nước đẹp giàu thì không thể bỏ qua những bài học lịch sử, những kinh nghiệm xương máu và những điều tâm huyết mà thế hệ cha ông đã để lại. Đọc sách là để trả món nợ mà những người đi trước đã gửi gắm. Đọc “Búp sen xanh”, người trẻ sẽ cảm nhận được sự hi sinh cao cả của thế hệ cha ông đi trước, đặc biệt là sự hi sinh vĩ đại của bản thân và gia đình lãnh tụ Hồ Chí Minh để đất nước có được độc lập như ngày hôm nay. Điều khiến tôi trân trọng nhất khi đọc xong cuốn sách là làm sao để thế hệ trẻ được biết đến tác phẩm này và thấm nhuần những điều mà nhà văn Sơn Tùng đã gửi gắm trong tác phẩm. Để rồi đất nước Việt Nam sẽ có một thế hệ suy nghĩ, hành động như Bác Hồ đã làm. Bản thân tôi cũng đã tự soi vào tác phẩm để mà sống và làm việc mỗi ngày. Tôi tự thấy hạnh phúc khi được học và làm theo tư tưởng, tấm gương đạo đức của Người:

“Bác đã lên đường, theo tổ tiên
Mác - Lê-nin, thế giới Người Hiền
Ánh hào quang đỏ thêm sông núi
Đất chúng con cùng nhau tiến lên!

Nhớ đôi dép cũ nặng công ơn
Yêu Bác, lòng ta trong sáng hơn
Xin nguyện cùng Người vươn tới mãi
Vững như muôn ngọn dải Trường Sơn”.

(Tố Hữu)

Như một sự hiển nhiên, Bác sẽ còn sống mãi trong chúng ta, mỗi khi ta nhớ nghĩ và làm theo phong cách, tư tưởng của Người. Thật hạnh phúc khi hình dung trước mắt mình một thế hệ mới của đất nước ở thời công nghệ 4.0 mà luôn mang trong mình một cốt cách và phong thái làm việc của Hồ Chí Minh. Sẽ có một tuổi trẻ thế hệ Hồ Chí Minh thật khỏe mạnh và tràn đầy năng lượng của Chân Thiện Mỹ để xây dựng một Việt Nam sánh vai với các cường quốc năm châu như Người hằng mong muốn!

Thông tin:

Họ và tên: Nguyễn Thị Trang - Năm sinh: 1983

SĐT: 083.39.37.668

Nơi công tác: Trường THCS Phan Chu Trinh, huyện Đăk Mil, tỉnh Đăk Nông

Email: nguyenthitrangpct83@gmail.com